

ARCHEOLOGIA POLSKI

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM LXIV

2019

WARSZAWA
2019

T o m r e c e n z o w a n y

S k ł a d R e d a k c j i N a u k o w e j:

Redaktor: MARIA DEKÓWNA

Z-ca Redaktora: TOMASZ PUROWSKI

Sekretarz: JOLANTA SADOWSKA-TOPÓR

Członkowie Redakcji: ROMUALD SCHILD, ZOFIA SULGOSTOWSKA

S k ł a d K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o:

JOSEF BÁTORA (Bratysława), FELIX BIERMANN (Greifswald),

JOHAN CALLMER (Lund), HANNA KÓČKA-KRENZ (Poznań),

HANNA KOWALEWSKA-MARSZAŁEK (Warszawa),

SARUNAS MILISAUSKAS (Buffalo), MARIAN RĘBKOWSKI (Szczecin/Warszawa),

DANICA STAŠŠÍKOVÁ-ŠTUKOVSKÁ (Nitra),

EKATERINA STOLYAROVA (Moskwa), NATALIE VENCLOVÁ (Praga)

A d r e s R e d a k c j i:

Instytut Archeologii i Etnologii PAN

00-140 Warszawa, al. Solidarności 105

tel. (0-22) 620 28 81 do 84 wewn. 138, 171

e-mail: archeologia.polski@wp.pl

K o r e k t o r z y:

Andrzej Jacek Tomaszewski, Dorota Cyngot

PL ISSN 0003-8180

© Copyright by Instytut Archeologii i Etnologii PAN

Warszawa 2019

Publikacja tomu współfinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w ramach programu

„Wsparcie dla czasopism naukowych” (Umowa Nr 64/WCN/2019/1)

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form
or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording,
or any information storage and retrieval system, without permission from
the copyright owner.

D T P:

Letter Quality, ul. Brylowska 35/38, 01-216 Warszawa

D r u k:

Mazowieckie Centrum Poligrafii Wojciech Hunkiewicz

ul. Lisi Jar 29, 05-270 Marki

Nakład 260 egz., objętość 41,5 ark. wydawn., papier offset 90 g

Druk ukończono w grudniu 2019 r.

SPIS TREŚCI

Ryszard Grygiel, Profesor Bogdan Balcer (1936–2018) / Professor Bogdan Balcer (1936–2018)	9
Bibliografia prac Profesora dr. hab. Bogdana Balcera / Bibliography of Professor Bogdan Balcer (opracowała Hanna Kowalewska-Marszałek)	29

STUDIA

Michał Przędziecki, Studium technologiczne materiałów krzemianych ze stawiska Wołkusz 3 w północno-wschodniej Polsce. Koncepcja produkcji ostrzy preferencyjnych / Technological study of lithic materials from site Wołkusz 3 in north-eastern Poland. Concept of preferential point production	39
Tadeusz Galiński, Wczesnomезolithiczne łuki myśliwskie z Bolkowa na Pomorzu Zachodnim / The early Mesolithic bows from Bolków in Western Pomerania	73
Tomasz Boroń, Małgorzata Winiarska-Kabacińska, Anna Sołdko, Rydno IV/47. Organizacja przestrzenna obozowisk w krzemienicy kultury janisławickiej w świetle badań funkcjonalnych, składanek oraz planigrafii znalezisk archeologicznych / Rydno IV/47. Spatial organization of campsites at a flint concentration area of Janisławice culture in the light of functional studies, refittings and planigraphy of archaeological finds	125
Jerzy Libera, Piotr Mączyński, Barbara Sałacińska, Sławomir Sałaciński, Znaleźisko siekier krzemianych z Klementowic (Płaskowyż Nałęczowski) – dylemat z afiliacją kulturową / The find of flint axes from Klementowice (Nałęczów Plateau) – dilemmas with cultural affiliation	157
Tadeusz Wiśniewski, Barbara Niezabitowska-Wiśniewska, Nowe dane na temat obrządku pogrzebowego kultury amfor kulistych z zachodniej Lubelszczyzny / New data on Globular Amphora culture funeral rites from western Lublin region	205
Joanna Urban, Małgorzata Mogielnicka-Urban, Problematyka halsztackich tzw. nagolenników pustych wewnątrz z terenu Polski na przykładzie znaleziska gromadnego z okolic Tykocina, pow. białostocki / An artefact from a deposit discovered in the vicinity of Tykocin, Białystok district, as an example of the so-called hollow Hallstatt anklets from the Polish territory	237
Karolina Kokora, Szklarstwo wczesnośredniowiecznego Wolina według Jerzego Olczaka i Elżbiety Jasiewiczowej – 55 lat później. Nowe ustalenia dotyczące przedmiotów szklanych ze stanowiska nr 1 w Wolinie / Glass production in early mediaeval Volin after Jerzy Olczak and Elżbieta Jasiewiczowa – 55 years later. New findings regarding glass objects from site 1 in Wolin	283

RECENZJE

Silvia Païn, Manuel de gestion du mobilier archéologique. Méthodologie et pratiques (Hanna Kowalewska-Marszałek)	339
---	-----

KRONIKA

Bogdan Balcer we wspomnieniach (Dorota Cyngot, Hanna Kowalewska- -Marszałek)	347
---	-----

Streszczenia w języku angielskim artykułów publikowanych na łamach „Archeologii Polski”
ukazują się – począwszy od 2004 r. – w międzynarodowym czasopiśmie internetowym
„The Central European Journal of Social Sciences and Humanities”
(CEJSH; <http://cejsh.icm.edu.pl>).

Summaries in English of articles published in “Archeologia Polski”
have been published (since 2004) in the international web periodical
“The Central European Journal of Social Sciences and Humanities”
CEJSH; <http://cejsh.icm.edu.pl>).

OD REDAKCJI

„Archeologia Polski” jest wydawnictwem ciągłym, w którym zamieszczane są artykuły zawierające ujęcia ogólne, syntetyzujące, omawianych zagadnień. Publikujemy w nim prace z zakresu metodologii i metodyki badań archeologicznych oraz dyscyplin współpracujących z archeologią, a także studia dotyczące problematyki prehistorii oraz wczesnych dziejów ziem polskich na tle europejskim. Każdy zeszyt zawiera również dział polemik i dyskusji oraz recenzje literatury polskiej i obcej, głównie archeologicznej, lecz również prac z zakresu dyscyplin z archeologią współpracujących.

Artykuły i recenzje przekazywane do druku w „Archeologii Polski” prosimy opracowywać według zasad opublikowanych w tomie 61: 2016, s. 279 nn. naszego periodyku, oraz na stronie internetowej: www.iaepan.edu.pl.

Warunki zamawiania „Archeologii Polski”

Institucje i osoby prawne mogą kierować zamówienia na adres:

**Institut Archeologii i Etnologii PAN; al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa,
numer konta w BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001
z dopiskiem „Archeologia Polski”**

Zachęcamy do składania zamówień w naszej księgarni internetowej na stronie:

www.iaepan.edu.pl

tel. (+ 48 22) 620 28 81 ÷ 86, w. 114, (+ 48 22) 652 19 59; bookshop@iaepan.edu.pl

Po otrzymaniu zamówienia prześlemy tom wraz z rachunkiem (cena numeru plus opłata przesyłki). Bieżące i wcześniejsze numery można nabyć lub zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w Księgarni IAE PAN, al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, bookshop@iaepan.edu.pl

Subscriptions orders for “Archeologia Polski” available directly
from Institute of Archaeology and Ethnology
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland

The subscription rate is EURO 44 & postage. Payment should be made by credit card,
by International Money Order sent to
BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001

or by a check made payable to **Institut Archeologii i Etnologii PAN;**
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland

We recommend using an order form available in the Institute’s bookshop on our website:
www.iaepan.edu.pl

For the exchange write, please, to

Instytut Archeologii i Etnologii PAN – Biblioteka
al. Solidarności 105, PL 00-140 Warszawa, Poland
tel. (+ 48 22) 620 28 81 ÷ 86 int. 175

Orders regarding all publications of the Institute of Archaeology and Ethnology should be addressed to the Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, al. Solidarności 105, PL-00-140 Warszawa, Poland, tel. + 48 22 620 28 81 ÷ 86 int. 114, fax + 48 22 624 01 00 (Warsaw). We recommend using an order from available in the Institute's bookshop on our website:

www.archaeology.pl
or
bookshop@iaeopan.edu.pl

Payment must be made by International Money Order sent to BANK BGK No 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001 or by check payable to Instytut Archeologii i Etnologii PAN, al. Solidarności 105, PL-00140 Warszawa, Poland